

Abstrakt

Práce mapuje situaci současného dětského čtenářství. Všímá si činitelů, které působí na formování dětského čtenáře zvenčí (zejména rodina, škola a knihovny, projekty na podporu dětského čtenářství). Hlavní část práce je věnována rozboru současné poezie pro děti, u níž se zkoumá, jak může ovlivňovat čtenáře a motivovat ho k četbě. K rozboru textové složky byly jako reprezentativní vzorky vybrány knihy poezie, které získaly v letech 2013–2017 některou z ocenění Zlaté stuhy a Magnesii Litery, konkrétně *Poetický slovníček dětem v příkladech*, *Všelijaké řečičky pro kluky a holčičky* a *Moře slané vody* Radka Malého, *Tetovaná teta* Daniely Fischerové, *Vynálezárium* Robina Krále a *Hlava v hlavě* Davida Böhma a Ondřeje Buddeuse. Při analýze ilustrací byla věnována pozornost vybraným knihám, které zvítězily ve výtvarné kategorii Zlaté stuhy a soutěže Nejkrásnější česká kniha roku a knihám reprezentujícím modelovou tvorbu nakladatelství Běžiliška, Meander a edice Raketa v nakladatelství Labyrint. Výtvarná složka byla analyzována u leporel Robina Krále *Rekomando* a *Ferdinande!* a leporela Petra Borkovce *O čem sní*, u knihy *Hlava v hlavě* a dále u tvorby Milady Rezkové a Lukáše Urbánka (knihy o Doktoru Rackovi) a Petra Nikla (především *Slovohledě*). Způsob provedení analýzy je vystavěn na charakteristikách implicitního autora (např. míra jeho autokontroly v díle) a charakteristikách implicitního čtenáře (např. aktivita, zvědavost, kognitivní schopnosti). Z analýz vyplývá, že autoři často tvoří recepčně náročnou poezii, která se snaží kooperovat se schopnostmi čtenářů. Jak však ukazuje závěrečný průzkum preferencí žáků základní školy, představa implicitního autora se často neshoduje s představou čtenáře empirického.

Klíčová slova

dětské čtenářství, dětská poezie, implicitní autor, implicitní čtenář, produkce a recepce